

7/4503

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.21.610/1308
Konu : Bursa Milletvekili
Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergesi.

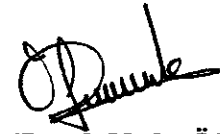
SÜRELİ
.../.../2008

06 AGUSTOS 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) 25.07.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8015/16782 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 28.07.2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-85-20/3335 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri T.B.M.M. 7/4503 Esas No.lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

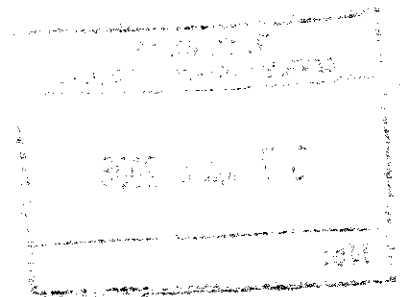
Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
T.B.M.M. 7/4503 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR :

Geçtiğimiz Mart ayında verdiğim bu soru önergesine herhangi bir cevap verilmemiştir. Bu arada bölgede hemen her gün, hafif büyüklükte de olsa ard arda depremler meydana gelmesi, bölge halkının konuyla ilgili tedirginliğini daha da arttırmıştır. Sorularımı yineliyor ve en kısa zamanda cevaplanmasını talep ediyorum.

Bursa ili Gemlik ilçesi halkı son günlerde uyku uyuyamaz hale geldi.Basında çeşitli şekillerde yer alan “olası deprem” söylentileri bölge halkının tedirginliğini iyice arttırdı.

Bursa ili ve Gemlik ilçesi ülkemizin 1. derece deprem bölgesi durumundadır.Yaşanmış olan depremler göstermiştir ki, alt yapı ve tedbir adına depreme yönelik olarak yapılan herhangi bir çalışma mevcut değildir. Tedbir alınmayınca da sonrasında duruma üzülme ve can ve mal kayıpları karşısında yas tutmak dışında yapacak başka bir şey kalmamaktadır.

Oysa ki, konunun uzmanlarının dediklerine zamanında kulak verilerek gerekli önlemlerin alınması sonucunda depremin yaratacağı zararlar en aza indirilebilir. Halkımıza aşılana bilinç sayesinde depremden korunma konusunda elbette ki eskiye göre daha iyi düzeye gelindiği ortadadır. Ancak devlet olarak gerekli tedbirlerin alınması ve olabilecek kayıpları en aza indirmek daha da büyük önem taşımaktadır.

Deprem olduktan sonra hayıflanmak kaybedilen değerleri geri getirmeyecektir. Bu nedenle Gemlik bölgesi için, acil olarak bir deprem stratejisi belirlenmelidir. Şehir planlamalarında siyasi değil, deprem bilinciyle hareket ederek sürekli uygulanabilen politikalar üretilmesi gerekmektedir.

- 1- Bursa ili Gemlik ilçesinde geçtiğimiz yıllarda meydana gelen depremler sonrasında ne gibi çalışmalar yapılmıştır?
- 2- Hasar gören binalara yönelik olarak bu güne kadar neler yapılmıştır?
- 3- Bölge birinci dereceden deprem bölgesi olduğundan, yapılaşma ve imar durumuyla ilgili olarak yeni bir planlama ve düzenleme yapılması yönünde çalışmalarınız mevcut mudur?
- 4- İlçede mevcut olan binalarla ilgili, depreme yönelik olarak her hangi bir çalışma yapılmış mıdır?
- 5- Hali hazırda olabilecek bir depremde tehlike arz etmesi muhtemel yapılarla ilgili olarak neler yapmayı planlıyorsunuz?
- 6- Gemlik ilçesinin olası depremlere önlem alınması amacıyla şimdiden “afet bölgesi” ilan edilmesi ve etkili çalışmalar yapılmasıyla ilgili acilen neler yapmayı planlıyorsunuz?

CEVAP :

Gemlik Belediye Başkanlığının ilçenin depremselliğine ilişkin üniversite ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla yaptığı ortak çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

1999-2000 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Araştırma ve Yardım Vakfına jeolojik, jeofizik ve jeoteknik araştırmalar yaptırılmıştır.

1999-2004 yılları arasında Gemlik'in depremsellik ve faylarla ilişkisi araştırması İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından yaptırılmıştır.

1999-2001 yıllarında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünce Gemlik ve çevresindeki fayların tespiti ve bölgenin depreme karşı genel karakterine ilişkin bir çalışma yaptırılmıştır.

1999-2005 yılları arasında Başbakanlık Uygulama Biriminin koordine ettiği Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) için Gemlik pilot bölge olarak seçilmiş ve afete yönelik deprem riskinin azaltılması çalışmaları yapılmıştır.

Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından Marmara Bölgesinde Yer Kabuğu Hareketlerinin Araştırılması ve Depremlerin Önceden Kestirilmesi Projesi dahilinde Gemlik bölgesinde yer kabuğu hareketlerini görüntülemek amacıyla 2000 yılında uydu tekniği GPS ile gözlemler yapılmıştır.

TUBİTAK tarafından Gemlik bölgesinde 25 noktada 3 yıl boyunca devamlı radon gazı ölçümleri yapılmıştır. Kandilli Rasathanesi ile TUBİTAK Gemlikteki sıcak suların ölçümü çalışmalarına devam etmektedir.

Gemlik ilçesinde kurulu bir sanayi tesisinde deniz suyunun günlük sıcaklık değerleri tespiti çalışmaları yapılmaktadır.

Kocaeli Üniversitesi de Gemlik'te depremle ilgili araştırmalar yapmıştır.

2000 yılında Gemlik Belediye Başkanlığınca ilçenin kurulmuş olduğu alan ve çevresinin jeolojik ve jeoteknik özelliklerini belirlemek amacıyla zemin etütleri yaptırılmış ve ovanın imar durumu 13 kattan 2 kata, yamaç kısımların imar durumu ise 8 kattan 5 kata düşürülmüştür. Hasar gören binaların tespit ve envanteri çalışması yaptırılmıştır.

Bursa İli Milli Eğitim Müdürlüğü elemanları ile Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü teknik elemanlarınca ilçedeki okullar taranarak, hasar durumları tespit edilmiş ve gerekli tedbirler alınmıştır. 3 adet okulun güçlendirmesi yapılmış, 2 adet okul binası yıkılarak yeniden yapılmış, 2 adet okul binasının da az hasarlı olduğu tespit edilmiştir.

İl Sağlık Müdürlüğünce 1 adet hastane binası yıkılarak yeniden yapılmış olup, bina çelik konstrüksiyondur. 1 adet hastane binasının da güçlendirmesi ihale aşamasında bulunmaktadır. 1 adet hastane binası da az hasarlı olarak tespit edilmiştir.

Gemlik Belediye Başkanlığının imar durumu ve yapılaşmaya ilişkin çalışmaları devam etmektedir. Mevcut binaların afete yönelik bina envanterinin oluşturulması ve veri toplama çalışması bitirilmiş, risk haritaları çalışması yapılmış ve mikrobölgeleendirme çalışmaları tamamlanmıştır. Ayrıca, ilçe afet acil yardım planları hazırlanmış olup, her ay güncellenmektedir.

Bakanlığımızca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası"nda ülkemiz toprakları deprem tehlike derecelerine göre harita üzerinde belirlenerek ilan edilmiştir. Bu haritaya göre, ülkemiz topraklarının % 42' si I. Derece, % 24' ü II. derece deprem bölgesinde bulunmakta ve nüfusumuzun yaklaşık % 70'i bu bölgelerde yaşamaktadır. Kısacası vatandaşlarımızın büyük bir bölümü deprem tehlikesi altında bulunmaktadır. Bu nedenle önergenizde belirttiğiniz gibi Gemlik ilçesinin afet bölgesi olarak ilan edilmesi şeklinde bir uygulama söz konusu olamaz. Ancak Bakanlığımız bu bölge gibi deprem tehlikesi olan yerlerde inşa edilecek binaların depreme dayanıklı olabilmesi için projelendirme ve yapım esaslarını içeren yönetmelikler çıkarmıştır.

Son depremler ülkemizdeki mevcut yapı stokunun önemli bir bölümünün depreme dayanıklı olmadığını açıkça göstermiştir. Sadece Bursa ili için değil tüm yurttan meydana gelebilecek olası bir depreme hazırlık olması amacıyla mevcut bina stokunun gözden geçirilip gerekli görülen binaların deprem dayanımının iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda; öncelikle bir önceki deprem yönetmeliği yeniden düzenlenmiştir. Bakanlığımız uzmanları ve çeşitli üniversitelerin katılımı ile oluşturulan komisyon marifetiyle 1998 tarihli Deprem Yönetmeliğine "Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi" bölümü eklenmiş ve 6 Mart 2007 tarihinde "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik"

yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik, yeni yapılacak binaların depreme dayanıklı tasarımının yanı sıra mevcut binaların değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi ile ilgili hesap esaslarını içermektedir. Yönetmeliklerin gereğinin yapılması olası bir depremde can ve mal kaybını en aza indirecektir.

Bakanlığımız tarafından ÷lke genelindeki mevcut konut yapı envanteri hakkında da çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, ÷lke genelindeki tüm kamu binalarının toplam inşaat alanları (m²) belirlenmiş olup, güçlendirme fizibiliteleri yapılmıştır. Güçlendirilmesi yapılacak yapılar için gerekli olan maliyetler çıkarılmış ve güçlendirme işlemlerine başlanmıştır. İmar Kanunu'nun revizyonuna ilişkin bir düzenleme hazırlanarak, ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşleri alınmıştır. Risk alanlarını ortadan kaldırmaya yönelik olan "Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Tasarısı" hazırlanmıştır.